

Det sexualiserade våldet

PROGRAM:

- 13.30 - 13.40 **Välkomna**
Råd- Våld i nära relationer
Länsgruppen för sexualitet och hälsa
- 13.40 – 14.00 **Erfarenheter från Teamet för sexuellt våldsutsatta**, Karin Arnholm
- 14.00 – 14.10 **Kompetenscentrum mot våld i nära relationer**, Ing-Marie Andréé
Informerar
- 14.10 – 14.15 Kort paus
- 14.15 – 16.25 **Det sexualiserade våldet**, **Nina Rung föreläser**
inklusive 30 min fika-paus
- 16.25 – 16.30 **Avslutning**

Årets utbildare är Nina Rung, kriminolog, genusvetare och debattör, som kommer att föreläsa om sexualiserat våld mot barn och vuxna samt koppla det till befintliga normer och porr. Nina har sedan 2001 på olika sätt varit engagerad i frågor om kön och våld och hur sexuellt våld och våld kan förebyggas.

För åttonde året i rad erbjuds vårdens medarbetare möjlighet att höja kompetensen inom området våld i nära relationer.

2018 års seminarier anordnas av
Råd – våld i nära relationer
Länsgruppen för sexualitet och hälsa

20181106 utbildningseftermiddag Nyköping
"Det sexualiserade våldet", kort information om

Etablering av ett landstingsövergripande och samordnat kompetenscentrum mot våld i nära relationer i Landstinget Sörmland

Ing-Marie Andrée, projektledare i arbetet att etablera ett landstingsövergripande och samordnat kompetenscentrum mot våld i nära relationer/
mångfaldsstrateg i Landstinget Sörmland

Huvudbudskap för projektet: etablering av ett kompetenscentrum mot våld i nära relationer

Ett kompetenscentrum mot våld i nära relationer etableras under 2018, för att *öka förutsättningar för den patientnära verksamheten:*

- att *uppmärksamma och förbättra* omhändertagandet av våldsutsatta patienter och deras närstående som påverkas av våldet.

Kompetenscentrum erbjuder, samordnat och landstingövergripande:

- Ett kompetens- och utbildarstöd inom området våld i nära relationer,
- Teamet för sexuellt våldsutsatta – en mottagning för patienter utsatta för sexuella övergrepp
- Ett team med spetskompetens inom barnskydd

Bakgrund

Varför ett arbete i landstinget mot Våld i Nära Relationer?

Är ett allvarligt samhällsproblem - finns ett **stort mörkertal**

WHO betraktar som en **folkhälsofråga** som drabbar framförallt kvinnor och barn

Konsekvenser är:

Hälsomässiga,

Psykiska,

Ekonomiska

Sociala

Många våldsutsatta kvinnor söker hälso- och sjukvård för diffusa fysiska och psykiska symtom, men de berättar sällan om våldet eftersom de inte alltid sätter sina hälsoproblem i samband med våldsutsattheten.

En förutsättning för att våldsutsatta ska få adekvat vård, stöd och hjälp är att våldsutsattheten upptäcks. Att personal inom hälso- och sjukvården frågar om erfarenhet av våld kan underlätta för den våldsutsatta att berätta om sin situation och att söka stöd och hjälp.

Samhällskostnad årligen minst:
Sjukvård, rättsväsen, socialtjänst: 3-4 miljarder kronor

Våld ger upphov till ohälsa

Akut:

–Fysiska skador, akut stressreaktion

På längre sikt:

–Kronisk smärta, huvudvärk, smärta i axlar eller nacke, yrsel eller återkommande tarmbesvär

–Ångest, depression, riskbruk av alkohol, självskadebeteende, posttraumatiskt stressyndrom

–Själv mordstankar och försök till självmord

Källa: NCK (2014)

Förekomst:

- Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) kommer 1/3 av alla kvinnor och flickor någon gång under sin livstid att utsättas för fysiskt eller sexuellt våld Liknande siffror framkommer i en omfångsstudie från EU
- Vart 10:e barn i Sverige upplevt våld någon gång i hemmet, enl. Kommittén mot barnmisshandel
- 2 - 3 000 kvinnor i Sörmland utsätts årligen för partnervåld uppskattning Socialstyrelsen
- Ur dokumentationsstöd sökord våldsutsatthet patientjournal
5 - 7 % är pågående våldsutsatta av de som fått frågan
33 - 37 % har varit våldsutsatta tidigare i livet

FN konstaterar i Deklarationen om avskaffandet av våld mot kvinnor att våldet har sin grund i ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män

-
För att fortsätta det pågående målinriktade och systematiska arbetet i It Sörmland mot våld i nära relationer, stöd till våldsutsatta kvinnor och barn ska ett ordinarie landstingsövergripande samordnings- och kompetensstöd inrättas

LS-beslut 2017-09-05

Etablering av kompetenscentrum mot våld i nära relationer godkänns och nivåhöjande budgetmedel tillskjuts. (fr o m 2019)

Varför etablerar vi kompetenscentrum?

- Våld i nära relationer ger upphov till ohälsa och betraktas som ett folkhälsoproblem
- För att få bättre samordning, tydlighet och tillgänglighet av råd och stöd i området våld i nära relationer
- För att bli bättre på att upptäcka våldet och på att ge ett bättre omhändertagande

Vad är kompetenscentrum?

- Ett kunskapsnav med spetskompetens för medarbetare i patientnära verksamheter, som **samordnar** insatser, sprider kunskap och rutiner kring våldsutsatthet.
- Patientmottagning

Etableras under 2018

Kompetenscentrum byggs på:

- Landstinget Sörmlands vårdprogram mot våld i nära relationer
- Socialstyrelsens föreskrift och allmänna råd SOSFS 2014:4 Våld i nära relationer
- Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (antagen nov 2016 och gäller 10 år)
- Varje verksamhet ska skapa verksamhetsrutiner utifrån detta och genomföra i den dagliga verksamheten i mötet med patienter

LANDSTINGET
SÖRMLAND

Samverkanswebben

Landstinget Sörmlands Vårdprogram Våld i nära
relationer LD-beslut 2011-

Uppdateras kontinuerligt, årliga uppföljningar

Vad söker du efter idag?

För vårdgivare

Utveckling och samarbete

Utbildning och forskning

IT, service och fastighet

MÅL:

Förbättrat
omhändertagande av
patienter/brukare
utsatta för våld nära
relationer och hens
närmsta krets

Vårdprogrammet omfattar:

- Partnervåld
- Våld mot barn
- Våld mot äldre
- Hedersrelaterat våld och förtryck

Samverkanswebben / För vårdgivare / Våld i nära relationer

Våld i nära relationer

För att förbättra omhändertagandet av patienter/brukare utsatta för våld i nära relationer har Landstinget Sörmland tagit fram ett vårdprogram med praktiska rekommendationer för medarbetarna i landstinget.

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som framförallt drabbar kvinnor och barn och som får såväl sociala, ekonomiska, psykiska som hälsomässiga konsekvenser. Att minska våldet i nära relationer är inte bara en viktig samhällsfråga, det är också en barnrättsfråga, en kvinnofråga och en hbtq-fråga. Våld i nära relationer finns i alla samhällsklasser, åldersgrupper och etniska grupper.

I Sörmland utsätts minst 2000 - 3000 kvinnor för någon form av partnervåld varje år utifrån Socialstyrelsens uppskattning. Vart tionde barn i Sverige beräknas någon gång ha upplevt våld enligt Kommittén mot barnmisshandel.

Myndigheternas gemensamma ansvar

Olika myndigheter/organisationer i samhället har olika uppdrag och ansvarsområden kring våld i nära relationer. Ett gemensamt uppdrag är att samverka med varandra för att den våldsutsatta ska få rätt stöd och skydd.

Våga fråga om våld

Våld kan ligga bakom många olika tillstånd med ohälsa och erfarenheter av hot och våld ger många olika

HITTA PÅ SIDAN

- > Myndigheternas gemensamma ansvar
- > Våga fråga om våld
- > Fakta om våld i nära relationer

KONTAKTPERSON

Ing-Marie Andrée
Titel: Mångfaldsstrateg
Telefon: 0155-24 77 07
Mobil: 070-398 82 83

Skicka E-post

Vårdens ansvarsområden

Anmälningsskyldighet om barn som far illa, misstänks fara illa

Våld i nära relationer-

”definitioner”

I området våld i nära relationer ingår enl. vårdprogrammet/för kompetenscentrum:

- Partnervåld (fokus mäns våld mot kvinnor)
- Våld mot barn, omfattar barn som far illa eller riskerar fara illa
- Våld mot äldre
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Prostitution/människohandel

Våld i nära relationer innefattar alla uttryck av våld och hot om våld

- mellan närstående - vem som är närstående bedöms utifrån den enskildas familje- och levnadsförhållanden
- Gäller både i heterosexuella och samkönade relationer
- Gäller mellan syskon och inom andra familje- och släktrelationer

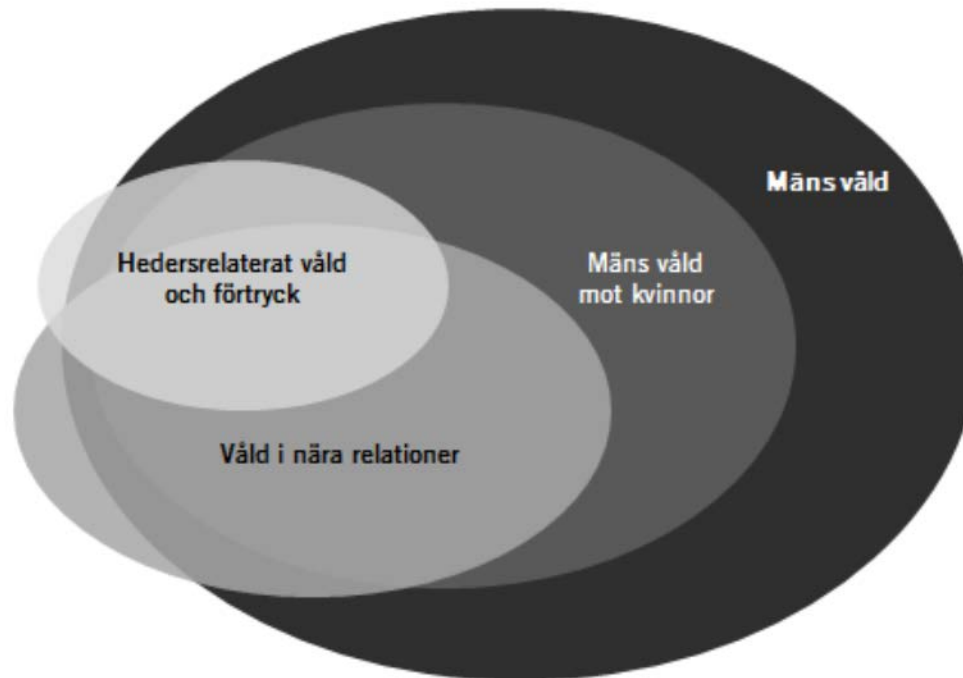
Våldets uttryck kan vara:

- Fysisk
- Psykisk
- Sexuell
- Omsorgssvikt/försummelse

I området våld i nära relationer ingår inte:

- "Gatuvåldet"
- Mobbning på arbetsplatser/skolor
- Arbetsgivaransvar kring medarbetares risk och utsatthet kring hot och våld

De olika problemområdenas inbördes relation och hur de berör varandra från SOU 2015:55 Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck

Finansiering 2019, i lt ordinarie budget 4 000 tkr

Antal tjänster 4,8

A30 X= projektgrupp														
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	R	S
1	Samordnare kompetescentrum			100% KVS		Samordnare- och kompetensstöd				projektledare Ing-Marie André			X	
2	sakkunniga utbildare			20,00% KVS		Samordnare- ochkompetensstöd				tänkbara namn:				
3	Samordnare Teamet sex vu			60% KVS						Karin Arnholm			X	
4	Barnmorska			40% MSE/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Karin Arnholm				
5	Kurator			50% MSE/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Katarina Modin				
6	Läkare, gynekolog, traumaspec			10% MSE/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Ann-Christine Nilsson + Heiwa?				
7	barnmorska			10% MSE/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Helena Palm				
8														
9	kurator			10% NLN ,sesam/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta								
10	barnmorska			5% NLN ,sesam/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Malin Rydin Olsson				
11	barnmorska			5% NLN ,sesam/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Meta Hennings				
12														
13	Kurator			5% KSK, kk/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Ann-Louise Larsson	sexologi			
14	barnmorska			5% KSK, kk/clin		Teamet för sexuellt våldsutsatta				Camilla Mårtensson				
15														
16	Samordnare			100% KVS		Barnskyddsteamet				Katarina Adolfsson			X	
17	Läkare			20% KVS		Barnskyddsteamet				Cinthia Linne Gubeli				
18	Ssk			20% KVS		Barnskyddsteamet				rekryteras				
19	Kurator			20% KVS		Barnskyddsteamet				rekryteras				
20														
21														
22														
23	KVS budget= utvecklingsledare/samordnare kc vnr 1,0 + samordnare BST 1,0 + samordnare Teamet sex våldsutsatta 0,6 + utbildare 0,2 + 0,6 medarb BST													
24	3,4 tjänster -olika kostnader ssk/kurator/läkare o s v OBS möjligen minskas med 0,05 tjänst som 2018 betalades av kvalitetsutv.medel och motsvarande projektgruppsdeltagande													
25														
26	Klinikanknuten kostnad: 1. Kvinnokliniken MSE/KSK 1,2 tjänst - olika yrkesgrupper 2. Kvinnokliniken, Sesam NLN, 0,2 tjänst													
27														
28	OBS medel motsvarande tjänstegradskostnad													
29														

Samordnare
Barnmorskor/ssk
Kuratorer
Läkare
5 % -100 %

Organisering – kc vnr är en enhet inom
Kvalitets- och verksamhetsutvecklingsstaben
KVS
Patientverksamhet kopplas till kvinnoklinikerna

Nås på
INSIDAN

- Kultur & Utbildning
- Politisk organisation
- Regionsjukhuset Karsudden
- Staber och landstingsövergripande verksamheter**
 - Ekonomistaben
 - HR-staben
 - Hälsovalsstaben
 - Juridiska staben
 - Kommunikationsstaben
 - Kvalitets- och verksamhetsutvecklingsstaben
 - Enheten för samordnad lokalutveckling
 - Enheten för strategisk IT och eHälsa
 - FoU-centrum
 - Kompetenscentrum mot våld i nära relationer**
 - Barnskyddsteam
 - Kompetens- och utbildarstöd inom området våld i nära relationer
 - Teamet för sexuellt våldsutsatta
 - Läkemedelskommittén
 - Patientsäkerhetsenheten
 - Smittskydd-Vårdhygien
 - Utvecklingsenheten

Kompetenscentrum mot våld i nära relationer

Gör till favorit | Uppdaterat: 10 september 2018

Sidan är under utveckling!

Ett kompetenscentrum mot våld i nära relationer etableras i landstinget under 2018. Kompetenscentrum är ett kunskapsnav för medarbetare i vården, med spetskompetens för att samordna insatser, sprida kunskap och rutiner kring våldsutsatthet.

Vår verksamhet

Kompetenscentrum mot våld i nära relationer är en landstingsövergripande verksamhet som arbetar stödjande, samverkande, utbildande och utvecklande inom området våld i nära relationer.

Kompetenscentrum ger dig kunskap, stöd och trygghet i att uppmärksamma och agera mot våld i nära relationer.

Kompetenscentrum är etablerat 1 jan 2019 och tillhör organisatoriskt KVS. Patientmottagning för sexuellt våldsutsatta tillhör Kvinnoklinikerna.

I området våld i nära relationer ingår:

- Partnervåld, med fokus på mäns våld mot kvinnor
- Våld mot barn, omfattar barn som far illa eller riskerar att fara illa
- Våld mot äldre
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Prostitution och människohandel

Våld i nära relationer innefattar alla uttryck av våld och hot om våld. Våldets uttryck kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt förtryck och omsorgssvikt/försummelse.

Våld i nära relationer består av alla typer/uttryck av våld mellan

KONTAKTUPPGIFTER

Projektledare
Ing-Marie Andrée
070-398 82 83

E-post

STYRANDE DOKUMENT

Vårdprogram mot Våld i nära relationer

SOSFS 2014:4

Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

VÅRA TJÄNSTER

Teamet för sexuellt våldsutsatta

Kontaktuppgifter extern samverkan

E-utbildningar

Barnskyddsteam

Kompetens- och utbildarstöd

Kampanj – våga fråga v 49

Affischer, skärmar, vik broschyr – i personalrum, restauranger, konferenslokal,

Kampanjen går ut på att få vården att våga fråga om våld i patientmöten samt att uppmärksamma etableringen av Kompetenscentrum som är en ny verksamhet i landstinget

Våga se!

Kompetenscentrum mot våld i nära relationer ger dig kunskap, stöd och trygghet i att uppmärksamma och agera mot våld i nära relationer.

Läs mer här:
samverkanswebben.dll.se/vagafraga

Våld i nära relationer innefattar alla uttryck av våld och hot om våld. Våldets uttryck kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt förtryck och omsorgssvikt/försummelse.

Våga fråga!

Kompetenscentrum mot våld i nära relationer ger dig kunskap, stöd och trygghet i att uppmärksamma och agera mot våld i nära relationer.

Läs mer här:
samverkanswebben.dll.se/vagafraga

DIN KROPP ÄR DIN. INGEN ANNANS. EN KAMPANJ MOT KÖNSSTYMPNING I SÖRMLAND

FAKTA OM KVINNLIG KÖNSSTYMPNING

Könsstympning är emot FN:s mänskliga rättigheter och är förbjudet enligt svensk lag. Varje år könsstympas runt 3 miljoner flickor över hela världen. I Sverige är minst 38 000 kvinnor könsstympade.

Vi har tagit fram en handbok för regional samverkan i Sörmland kring kvinnlig könsstympning. Den är ett stöd till yrkesverksamma som träffar flickor och kvinnor i sitt jobb. Den finns att läsa och ladda ner på landstingets samverkanswebb.

Mer information finns även på:

www.samverkan.dll.se

www.1177.se

www.umo.se

www.youmo.se

INFORMATION FRÅN KOMMUNERNA, LANDSTINGET OCH LÄNSSTYRELSEN I SÖRMLAND

Den här informationen riktar sig till dig som kommer i kontakt med barn och ungdomar i ditt arbete. Den 5-25 november går Sörmlands kommuner, landsting och Länsstyrelsen i Södermanlands län ut i en gemensam informationskampanj.

Könsstympning är en flera tusen år gammal tradition, som inte har med någon religion att göra. Det handlar om makt och kontroll över flickor och kvinnor. Många flickor får svåra fysiska och psykiska problem, andra dör av övergreppen.

Rätt till vård och ett liv utan smärta

Den som är könsstympad har rätt till vård för sina besvär. Och ett liv utan smärta.

– Ett annat viktigt mål med kampanjen är att berätta vart man kan vända sig om man vill prata med någon. I första hand kommer vi att hänvisa till skolsköterskor, kuratorer och lärare samt att det finns mer information att läsa på www.1177.se, www.umo.se och www.youmo.se, säger Caroline Lundh, samordnare för sexualitet och hälsa Landstinget Sörmland.

Genom att prata om ämnet och även belysa konsekvenserna för de drabbade flickorna hoppas vi kunna öka kunskapen och förbättra livsvillkoren för de som är könsstympade eller riskerar att bli utsatta.

Vilka vill vi nå?

Många förstår inte att könsstympning kan leda till allvarliga fysiska och psykiska besvär. Med kampanjen, som främst syns på högstadie- och gymnasieskolor samt ungdomsmottagningar, vill vi berätta om konsekvenserna och i första hand nå flickor som är könsstympade så att de får veta att de kan få vård för sina besvär samt förhindra att fler utsätts för övergreppet. Under v45-47 syns kampanjen även på bussar i länet och når därmed en vidare målgrupp.

FÖR MER INFORMATION OM KAMPANJEN, KONTAKTA:

Landstinget Sörmland:

Caroline Lundh, samordnare för sexualitet och hälsa,

mobiltelefon 076-723 47 80 eller caroline.lundh@dll.se

Vida-Anne Torelov, sjuksköterska, Asyl-och migranthälsan,

mobiltelefon 0738-676475 eller vidaanne.torelov@dll.se

Barnhälsovård i Sörmland

fråga om våld
på rutin –
pilotprojekt 5
BVC deltar

Pilotprojekt för Barnavårdcentraler

Nu kommer flera BVC i länet att fråga om våld på rutin i ett pilotprojekt.

Projekt kommer följas och utvärderas med stöd av FoU-centrum.

- Om man ställer frågan på rutin, i sitt ordinarie arbetssätt, blir man också tryggare i att fråga och samtala om våld. Just trygghet behövs i känsliga och svåra ämnen, säger Jennie Nimborg, vårdutvecklare Barnhälsovården. Ett annat sätt att få trygghet är också utbildning och kunskap. Något som hjälpte BVC i Skiftinge där det kändes osäkert att börja fråga.

- Jag tror att vi alla tyckte det var jobbigt att fråga i början. Vi fick mycket kunskap om att fråga, hur man frågar, kunskap om att man vill få frågan om man är utsatt. Och vi har aldrig mött ett motstånd när vi frågat. Det är viktigt att våga fråga, för frågar vi inte kommer vi inte upptäcka något, avslutar Ulrika Lindskog.

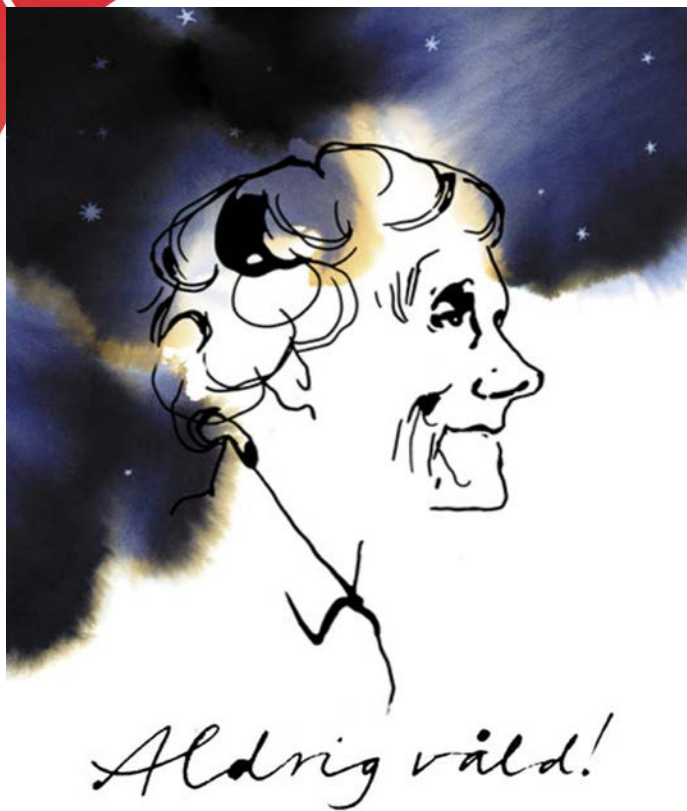
Kampanj för unga om frivilligt sex

2018-11-06 Sex är alltid frivilligt, annars är det ett brott. Det är huvudbudskapet i en kampanj från Brottsoffermyndigheten för att öka kunskapen om den nya sexualbrottslagstiftningen. Kampanjen sprids i första hand digitalt och riktar sig till unga i åldern 18–25 år.

Sedan den 1 juli 2018 har Sverige en ny sexualbrottslagstiftning som bygger på frivillighet.

– Den nya lagstiftningen vänder på perspektiven och gör det tydligt att den person som vill ha sex måste vara säker på att andra verkligen vill, säger Annika Öster, generaldirektör vid Brottsoffermyndigheten och som även medverkat i utredningen om den nya lagstiftningen.

ASTRID LINDGREN

”Vi vill alla ha fred. Finns det då ingen möjlighet att vi kan förändra oss, innan det är för sent? Att vi kan lära oss ta avstånd från våld? Försöka bli en ny sorts människor, helt enkelt. Men hur skulle det gå till, och var skall vi i så fall börja? Jag tror att vi måste börja från grunden. Med barnen.”

”
Jag avskyr att man blir 'bara våldtäkten' eller 'bara ett offer'. Jag är så mycket mer. Våldtäkten var något som hände mig men jag är en hel människa. Jag har min kreativitet, mina vänner, min styrka och jag har kärlek. Till en del har jag varit ett offer, jag menar det hände ju mig, men jag har så mycket i livet som inte har något att göra med att vara ett offer. Ja, jag var till viss del ett offer den dagen, jag kände mig maktlös och han gjorde vad han ville med mig. Men jag överlevde, och det gör mig till något annat, det gör mig till en överlevare. Och det finns så mycket styrka i att vara en överlevare!”

Citatet kommer från en tjej i boken Utsatt för våldtäkt? En bok till dig som blivit drabbad. Josefin Grände (Gothia förlag 2007)

LANDSTINGET
SÖRMLAND

Barnskyddsteamets uppdrag

Verka som ett konsultativt kompetensteam, tillgängligt stöd till verksamheter och personal inom området barns som far illa eller riskerar fara illa - för bättre grad av upptäckter så att utsatta barns rättigheter till skydd i högre grad kan tillgodoses.

- Hjälp till självhjälp
 - Konsultativt stöd
 - Kvalitetssäkring
 - Mål, mätetal, uppföljning
 - Stöd vid orosanmälan
 - Utbildning
 - Kompetensutveckling

Resultat 2011 – 2018, RÅD-våld i nära relationer

Insatser i området våld i nära relationer:

1. Omfattande **utbildnings- och stödinsatser** till den patientnära verksamheten har genomförts

Generella 2011 - 2018, utifrån olika teman

Verksamhetsspecifika, stöd vårdrutinsframtagande, studiecirkel psykiatri

Webb-utbildning på intern lär plattform ELLSA, en lång och en kort version

2. Införande av **dokumentationsstöd**: sökord våldsutsatthet i patientjournal

Antalet patienter som fått frågan om våldsutsatthet + dokumenterats ökar

2018 –juni	5 662 - ökar
2017	8 430
2016	7 310
2015	6 513
2014	6 379
2013	5 665
2012	3 058

5 - 7 % är pågående våldsutsatta av de som fått frågan om

33 - 37 % har varit våldsutsatta tidigare i livet

OBS motsvarar nationella och internationella förekomstsiffror

3. **Teamet för sexuellt våldsutsatta**. KK- MSE 2014 – ff + NLN, KSK 2017- drygt 80 patienter/år, metodutveckling-spridning, 2017 c:a 100 patienter

4. **Samverkan internt och externt** –

Landstinget deltar i 3 lokala samverkansgrupper i länet och 2 regionala

Lite fakta...

Minst 75 000
kvinnor i
Sverige ...

13 kvinnor mördas
årligen i en nära
relation i Sverige
(2008-2013)

**2000 - 3000
kvinnor i
Sörmland...**

46% av kvinnor
och 38 % av männen uppger
att de någon gång utsatts för
allvarligt våld i sitt liv
14 % kv och 5 % m har efter
18-årsdagen utsatts för våld av
partner/fd partner

25 % av de
som lever i
samkönade
relationer...

Var 10:e barn

1-3 % av alla
kvinnor i
Sverige...